Green Generations Resurse de formare pentru profesori

Modulul 1: Introducere în educația intergenerațională privind schimbările climatice

Cofinanțat de Uniunea Europeană

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate sunt însă numai ale autorilor și nu reflectă în mod necesar cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.
Numărul proiectului: 2022-1-FR01-KA220-SCH-000085830

CC BY SA

Parteneri

Eutopique (FR)

STIMULI PENTRU SCHIMBARE SOCIALĂ O.E. (GR)

Școala primară nr. 1 din Alexandria (GR)

Centrul Judetean de Excelenta Galati (RO)

SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LIMITED (CY)

Știu și pot (BG)

Autori

Meropi Koutsounaki (STIMMULI FOR SOCIAL CHANGE O.E)

Coordonatorul proiectului

Eutopique

Data publicării

Ianuarie 2024

Numărul proiectului: 2022-1-FR01-KA220-SCH-000085830

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate sunt însă numai ale autorilor și nu reflectă în mod necesar cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea

Cuprins

1. Domeniul de interes și rezultatele învățării modulului 4
2. Elemente-cheie ale modulului 4
3. Prezentarea teoretică a conceptelor de învățare 5
4. Prezentarea modulului.....5
5. Metodologia utilizată în cadrul modulului.....24
6. Studii de caz și lecții învățate 25
7. Cutia cu instrumente (fișe de lucru) 28
8. REFERINȚE 37

1. Domeniul de interes și rezultatele învățării modulului

Modulul "*Introducere în educația intergenerațională în domeniul* schimbărilor climatice" oferă o prezentare completă a valorii și aplicabilității învățării intergenerațională în abordarea provocărilor asociate cu schimbările climatice. Acest modul examinează conceptul de învățare între generații, punând un accent deosebit pe noțiunea de responsabilitate comună între generații, care permite cooperarea și împărtășirea (sau schimbul) de cunoștințe. De asemenea, modulul analizează mai multe strategii și tehnici de promovare a învățării intergenerațională, cum ar fi povestirea de povești și integrarea instrumentelor digitale. Educatorii vor avea, de asemenea, ocazia de a aprofunda un depozit bogat cu aplicații practice pentru a integra conceptul de schimbări climatice intergenerațională în planificarea lecțiilor, precum și pentru a crea alianțe intergenerațională durabile pentru o acțiune eficientă în domeniul climei.

Rezultatele **învățării**

La finalizarea acestei unități, se preconizează că persoana care învață va fi capabilă să:

1) Definească conceptul de învățare intergenerațională (IGL) și relevanța acestuia în contextul educației privind schimbările climatice.
2) Exploreze strategiile de implicare a diferitelor generații în acțiunile de combatere a schimbărilor climatice prin învățare intergenerațională.
3) Utilizeze educația intergenerațională privind schimbările climatice în contextul școlar.
4) Exploreze tehnici de reunire a generațiilor pentru a crea un impact asupra schimbărilor climatice.
5) Elaborareze de strategii pentru crearea și susținerea parteneriatelor între generații pentru o acțiune eficientă în domeniul climei.
6) Obțină acces la instrumente de gestionare a proiectelor pentru a vă concepe și derula proiectul IGL.

2. Elemente-cheie ale modulului

Această parte prezintă principalele activități care au fost planificate și care sunt analizate mai detaliat în următoarea secțiune a acestui modul. Din motive de simplitate, activitățile sunt mai întâi rezumate în următoarea listă:

1. Introducere în învățarea intergenerațională și schimbările climatice
2. Implicarea diferitelor generații în acțiunile privind clima
3. Rolul școlii în transferul învățării intergenerațională către educația privind schimbările climatice (CCE)
4. Crearea unor parteneriate intergenerațională durabile pentru acțiuni climatice

5. Aspecte de management de proiect în cadrul proiectelor intergeneraționale (IGL)

Durata totală: 10 ore (inclusiv teoria și toate activitățile).

3. Prezentarea teoretică a conceptelor de învățare

Învățarea între generații: Potrivit Institutului UNESCO pentru învățare pe tot parcursul vieții - învățarea intergenerațională promovează învățarea între și între generații și pune în practică conceptul de învățare pe tot parcursul vieții.

Educația privind schimbările climatice (CCE): Înțelegerea schimbărilor climatice de către elevi și profesori este un prim pas esențial în educația privind schimbările climatice. Rezultatele cercetărilor indică faptul că mulți elevi nu înțeleg în profunzime conceptele legate de schimbările climatice, cum ar fi efectul de seră (Stevenson et al., 2017). Educația în domeniul schimbărilor climatice este în mod inerent interdisciplinară, bazându-se pe diverse domenii, cum ar fi chimia, fizica, biologia și științele pământului, ceea ce face dificilă atât pentru elevi, cât și pentru profesorii aflați la început de activitate, înțelegerea complexității acesteia. În plus, diversele influențe culturale, locații geografice, bogăție, gen și viziuni asupra lumii complică și mai mult înțelegerea de către indivizi a schimbărilor climatice antropogene. Întrucât schimbările climatice sunt dificil de conceptualizat și adesea nu au un impact personal direct, dezvoltarea unor strategii educaționale eficiente devine esențială.

4. Prezentarea modulului

4.1. Introducere în învățarea intergenerațională și schimbările climatice

Cauzele și efectele schimbărilor climatice

Schimbările climatice se referă la modificări pe termen lung ale modelelor meteorologice medii care au fost observate pe o perioadă extinsă, de obicei de la zeci până la milioane de ani (ONU, s.n.). Aceste schimbări cuprind modificări ale temperaturii, precipitațiilor și tiparelor de vânt de pe Pământ. Oamenii de știință sunt de acord că clima Pământului s-a schimbat de-a lungul istoriei sale, dar înțelegerea actuală a schimbărilor climatice se referă în primul rând la schimbările semnificative și rapide care au avut loc în ultimele decenii, atribuite în mare parte activităților umane. Cele mai răspândite cauze ale schimbărilor

climatice contemporane sunt asociate cu creșterea gazelor cu efect de seră (GES) din atmosferă, în principal dioxidul de carbon (CO2) provenit din arderea combustibililor fosili, despăduriri și procese industriale (ONU, s.n.). Aceste GES rețin căldura în atmosfera Pământului, ducând la un efect de încălzire cunoscut sub numele de efect de seră. În plus, alți factori, cum ar fi emisiile de metan provenite de la animale și de la depozitele de deșeuri, oxidul de azot din activitățile agricole și pierderea pădurilor care absorb carbonul intensifică efectul de seră, exacerbând încălzirea globală.

Efectele schimbărilor climatice sunt de amploare și au un impact asupra diferitelor aspecte ale mediului natural și ale societății umane. Una dintre cele mai vizibile consecințe este creșterea temperaturilor globale, care duce la topirea calotelor polare și a ghețarilor, ceea ce determină creșterea nivelului mării. Acest fenomen reprezintă o amenințare semnificativă pentru regiunile de coastă și insulele joase, crescând riscul de inundații și de eroziune costieră. Modificările în ceea ce privește temperatura și modelele de precipitații contribuie, de asemenea, la fenomene meteorologice extreme, inclusiv valuri de căldură, secete, uragane și precipitații abundente, care au devenit mai frecvente și mai intense. Aceste fenomene extreme au efecte devastatoare asupra ecosistemelor, agriculturii, resurselor de apă și așezărilor umane, ducând la penurie de alimente și apă, la strămutarea populației și la pierderi economice. În plus, schimbările climatice au un impact asupra biodiversității prin modificarea habitatelor și a modelelor de migrație, amenințând multe specii de plante și animale cu dispariția. De asemenea, acestea afectează curenții și aciditatea oceanelor, punând în pericol viața marină și perturbând pescuitul, care este esențial pentru mijloacele de trai a milioane de oameni din întreaga lume.

Cu titlu indicativ, iată câteva fenomene cauzate de schimbările climatice:

1. *Topirea gheții polare și a ghețarilor*: Schimbările climatice au dus la o reducere semnificativă a calotelor de gheață polară și a ghețarilor din întreaga lume. Această topire contribuie la creșterea nivelului mării și reprezintă o amenințare pentru comunitățile de coastă (Rignot et al., 2019).
2. *Acidificarea oceanelor*: Creșterea nivelului de dioxid de carbon (CO2) din atmosferă duce la o absorbție mai mare de CO2 de către oceane, provocând acidificarea oceanelor. Acest fenomen are efecte negative asupra vieții marine, în special asupra organismelor cu cochilii sau schelete de carbonat de calciu, cum ar fi coralii și crustaceele (Doney et al., 2009).
3. *Schimbări în biodiversitate și ecosisteme*: Schimbările climatice influențează distribuția și comportamentul speciilor de plante și animale, ceea ce duce la schimbări în biodiversitate și ecosisteme.
4. *Frecvența crescută a fenomenelor meteorologice extreme*: Schimbările climatice intensifică apariția fenomenelor meteorologice extreme, inclusiv a valurilor de căldură, a secetelor, a precipitațiilor abundente și a uraganelor (Knutson et al., 2010).

Activitatea nr. 1: Calendarul schimbărilor climatice.

Ce este învățarea intergenerațională (IGL)?

Potrivit Institutului UNESCO pentru învățare pe tot parcursul vieții - învățarea intergenerațională promovează învățarea între și între generații și pune în practică conceptul de învățare pe tot parcursul vieții. Deși programele intergeneraționale din cadrul politicilor guvernamentale sunt concepute, în general, ca interacțiuni între copii și seniori (vârstnici), învățarea intergenerațională, cunoscută și sub denumirea de învățare multigenerațională, înseamnă raportarea la, implicarea sau afectarea mai multor generații. Este o relație pe mai multe niveluri și în mai multe direcții, spre deosebire de relația de la egal la egal (aceeași grupă de vârstă) cu care elevii sunt obișnuiți în cadrul programelor educaționale obișnuite.

În general, învățarea intergenerațională se bazează pe metode educaționale non-formale și informale. Realizată în principal sub forma transferului de cunoștințe și competențe de la persoanele mai în vârstă la cele mai tinere, practica învățării intergenerationale de la tineri la generațiile mai în vârstă se concentrează în prezent în principal pe domeniul competențelor digitale și al alfabetizării în domeniul TIC. Cea mai frecventă practică de învățare intergenerațională de la persoanele în vârstă la cele mai tinere este transferul de competențe transversale, tradiții și practici durabile din zonele rurale - grădinărit, agricultură și agrosilvicultură.

Învățarea intergenerațională permite persoanelor de toate vârstele să învețe împreună și unii de la alții. Generațiile lucrează împreună pentru a dobândi competențe, valori și cunoștințe. Dincolo de transferul de cunoștințe, învățarea între generații încurajează relațiile de învățare reciprocă între diferite generații și contribuie la dezvoltarea capitalului social și a coeziunii sociale în societățile noastre în curs de îmbătrânire. Învățarea între generații este o modalitate de a aborda schimbările demografice semnificative cu care ne confruntăm în Europa și este o modalitate de a consolida solidaritatea între generații prin practici intergenerationale.

Beneficiile învățării între generații (IGL)

Beneficiile învățării intergenerationale (experiențe de învățare pe tot parcursul vieții) sunt:

- schimbul de cunoștințe și valorificarea experiențelor
- dezvoltarea solidarității și a înțelegerii reciproce
- consolidarea coeziunii sociale și combaterea discriminării
- evidențierea alterității ca factor care îmbogățește viața.

Aspectele sociale ale învățării intergenerațională sunt:

- Acesta atenuează consecințele decalajului generațional cauzat de progresul tehnologic rapid, de stilul de viață diferit care a dus la o lipsă de înțelegere, la crearea de stereotipuri și prejudecăți și la reducerea interacțiunii pozitive între generațiile mai în vârstă și cele mai tinere.
- Nu doar diferențele contribuie la noi cunoștințe și învățare. Experiențele și stilurile de viață comune îi pot uni pe oameni în timpul acestui proces, îi pot întări și pot contribui la o înțelegere mai clară a ceea ce trăiesc în contextul social, pozitiv sau negativ.

Principiile învățării între generații (IGL) (Generations Working Together)

1. **Beneficii reciproce și reciproce:** Toate generațiile participante ar trebui să obțină beneficii.
2. **Participativ**: Participanții ar trebui să fie pe deplin implicați în modelarea activității și să simtă un sentiment de apartenență - conectarea generațiilor.
3. **Activ**: Se bazează pe punctele forte pentru succes, înțelegere și respect reciproc.
4. **Bine planificat**: Încercați să creați schimbări pozitive care să se adauge la procesele care se produc în mod natural.
5. **Întemeiat cultural**: Contextul nevoilor și atitudinile culturilor diferă foarte mult. O abordare adoptată într-un domeniu poate să nu funcționeze sau să nu fie relevantă în altul din cauza acestor diferențe.
6. **Consolidează legăturile comunitare și promovează cetățenia activă**: Implicarea tuturor generațiilor pentru a pune accentul pe conexiunile pozitive, cu scopul de a construi legături mai puternice și mai bine conectate, cu un capital social și o cetățenie sporite.
7. **Provoacă ageismului**: Atât tinerii, cât și bătrânii sunt victime ale ageismului. Faptul că se întâlnesc înseamnă că pot explora cine sunt cu adevărat și ce au de câștigat unul de la celălalt.
8. **Transdisciplinare sau interdisciplinare**: lărgirea experienței profesioniștilor pentru ca aceștia să se implice mai mult în lucrul într-un mod incluziv și să gândească mult mai larg cu privire la modul în care își desfășoară activitatea.

Valorile învățării între generații (IGL)

Învățarea intergenerațională promovează mai multe valori esențiale, printre care:

1. **Respect reciproc**: Învățarea între generații încurajează respectul față de indivizii de toate vârstele, recunoscând punctele forte și experiențele unice pe care fiecare generație le aduce la masa de discuții.
2. Empatie: Prin împărtășirea experiențelor și înțelegerea diferitelor perspective, învățarea intergenerațională stimulează empatia, permițând indivizilor să aprecieze provocările și triumfurile cu care se confruntă ceilalți, indiferent de vârstă.

3. **Coeziunea socială**: Prin reducerea diferențelor dintre generații și încurajarea cooperării, învățarea între generații consolidează legăturile sociale în cadrul comunităților, promovând un sentiment de apartenență și de unitate.
4. **Cunoștințe împărtășite**: Învățarea între generații valorizează schimbul de cunoștințe și competențe între generații, asigurând că înțelepciunea și expertiza sunt transmise și păstrate pentru generațiile viitoare.
5. **Incluziune**: Promovează o societate incluzivă în care fiecare, indiferent de vârstă, este recunoscut pentru contribuția sa, promovând un sentiment de comunitate în care fiecare membru este apreciat.

Puteți găsi mai multe informații în studiul GG Desk Research, disponibil pe site-ul GG.

4.2. Implicarea diferitelor generații în acțiunile privind clima

Proiectul Green Generations se va concentra pe generațiile Z și Alpha și pe interacțiunile acestora cu alte generații. Mai jos, veți explora categoriile de generații în funcție de vârstă, importanța evitării etichetelor generaționale și instrumentele pentru a implica diferite generații în experiența de învățare colaborativă.

Clasificarea generațiilor în funcție de vârstă

Tabelul următor prezintă clasificarea generațiilor în funcție de anul nașterii.

Puteți găsi mai multe informații despre specificul fiecărei generații în GreenGenerations Desk Research (Capitolul 3, pp. 18-25).

Numele generației	**Anul nașterii**	**Referință la contextul bulgar**
Bătrânii	Înainte de 1925	-
Constructorii	1925 - 1946	Tradiționaliști
Baby Boomers	1946 - 1964	Generația de creștere
Generația X	1965 - 1979	Copiii de tranziție
Generația Y	1980 - 1994	Copiii milenialilor
Generația Z	1995 - 2009	Generația Z
Generația Alpha	2010 - 2024	Generația Alpha

De ce ar trebui să evităm etichetele generaționale?

Etichetele generaționale, alături de alte mărci identitare, cum ar fi vârsta, sexul, rasa și statutul socio-economic, joacă un rol semnificativ în modelarea perspectivelor și experiențelor noastre. Cu toate acestea, este esențial să abordăm cu prudență studiul

diferențelor generaționale, în special în ceea ce privește persoanele din grupurile socio-economice de nivel mediu inferior și inferior. În plus, rasa și genul, aspecte integrante ale identității individuale, sunt adesea abordate în mod inadecvat atunci când se vorbește despre învățarea între generații. Twenge (2006) a explorat diferențele generaționale cu atenție la rasă și gen, sugerând o schimbare spre egalitate între rase și prezice schimbări în dinamica de gen, subliniind natura evolutivă a identității în cadrul generațiilor.

În ciuda interesului pentru diferențele între generații, peisajul cercetării se aseamănă cu cel al stilurilor de învățare, în care un sprijin științific slab pune la îndoială validitatea și utilitatea modelelor existente. În mod similar, majoritatea studiilor axate pe diferențele generaționale nu au un suport empiric solid. Prin urmare, este esențial ca educatorii să abordeze diferențele generaționale cu scepticism. Generalizările derivate din cercetări slabe de sondaj și consultări orientate spre profit ar trebui tratate cu extremă prudență în contexte de cercetare și dezvoltare (Reeves et Oh, 2008).

În concluzie, în timp ce etichetele generaționale oferă o perspectivă asupra experiențelor și perspectivelor comune, este imperativ să recunoaștem limitările acestora. Cercetătorii trebuie să dea dovadă de prudență în aplicarea unor generalizări ample la diverse populații, în special la cele din medii socio-economice defavorizate. Mai mult, examinarea amănunțită a diferențelor generaționale ar trebui să implice studii cuprinzătoare care să cuprindă factorii rasiali, de gen și socioeconomici. Pe măsură ce peisajul educațional continuă să evolueze, metodologiile de cercetare riguroase sunt esențiale pentru a explora preferințele, modelele de învățare, perspectivele și stilurile de comunicare ale fiecărei generații, asigurându-se că ipotezele sunt bazate pe dovezi și contribuind la un progres semnificativ în domeniul învățării între generații.

Hărți de empatie ca instrument pentru a construi pe baza asemănărilor între generații

Toți oamenii au nevoi fundamentale de valori precum respectul, conexiunea, competența și autonomia. Din acest punct de vedere, oamenii din toate generațiile nu sunt deloc diferiți. Deși aceste nevoi sunt universale, modalitățile în care diferitele generații definesc și urmăresc satisfacerea acestor nevoi pot arăta destul de diferit.

"Harta empatiei" este o vizualizare colaborativă utilizată pentru a articula ceea ce știm despre un anumit tip de utilizator pe baza cercetării calitative. Ea externalizează cunoștințele despre utilizatori." (Gibbons, 2018)

Hărțile de empatie sunt instrumente puternice folosite pentru a înțelege diferite perspective și experiențe, concentrându-se pe ceea ce văd, aud, gândesc și simt oamenii în anumite situații. În contextul conceperii unui proiect de învățare între generații pentru schimbările climatice, hărțile de empatie ajută la identificarea punctelor comune între diferitele generații. Prin empatizarea cu diferite grupuri de vârstă, putem crea un proiect mai incluziv și mai eficient care să rezoneze cu diverși participanți. Acest instrument are ca scop dezvoltarea empatiei și identificarea punctelor comune între generații, facilitând dezvoltarea unei inițiative semnificative de învățare intergenerațională axată pe schimbările climatice.

Procesul de cartografiere a empatiei vă ajută să distilați și să clasificați cunoștințele despre utilizator într-un singur loc. Acesta poate fi utilizat pentru:

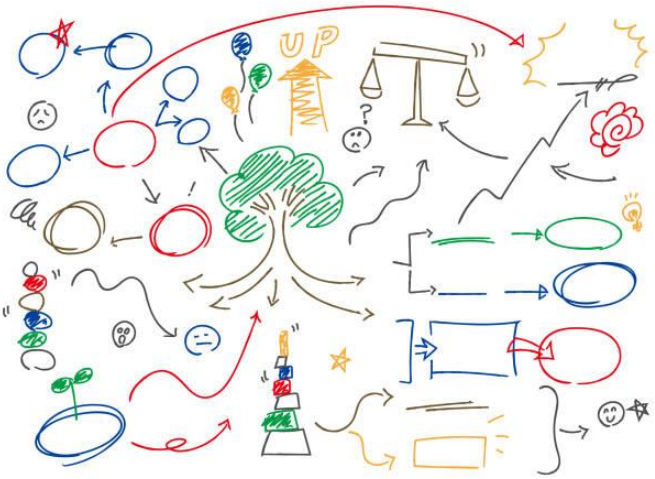

1. Capturați un utilizator.
    - Acesta ar trebui să acționeze ca o sursă de adevăr pe tot parcursul unui proiect.
    - Revizuiți și ajustați hărțile pe măsură ce înaintați în etapele proiectului.
2. Comunicați-le celorlalți: O hartă a empatiei este o modalitate rapidă și ușor de digerat de a ilustra atitudinile și comportamentele utilizatorilor. Odată creată, aceasta ar trebui să acționeze ca o sursă de adevăr pe parcursul unui proiect și să îl protejeze de prejudecăți sau ipoteze nefondate.

Nu uitați: Hărțile empatiei pot fi aplicate pentru a explora și empatiza cu diferite subiecte. De exemplu, poate fi utilizată pentru a empatiza cu:

- Stiluri de comunicare
- Alfabetizare digitală
- Atitudini față de schimbările climatice
- Valori

Activitatea nr. 2: Confruntarea cu etichetele generaționale!

<u>Abordarea provocărilor legate de învățarea între generații</u>

Învățarea intergenerațională vine cu o provocare mai mare: conflictul dintre generații. Nu este vorba de o simplă diferență între comportamentul, gusturile și aspirațiile

copiilor și ale părinților. Ci mai degrabă ceea ce antropologul Margaret Mead (1901-1978) a numit "decalajul dintre generații", datorat diferenței dintre societățile tradiționale și societățile "prefigurative", în sensul unei inversări a transmiterii cunoștințelor.

Decalajul este din ce în ce mai mare, atât în ceea ce privește instrumentele, cât și conținutul. Există referințe generaționale pe care celelalte generații nu le mai înțeleg. "entre-soi" cultural al tinerilor, cultura grupurilor de colegi și nu a tații-mame sunt mult mai puternice și creează ignoranță între generații.

Elementele pentru medii de învățare de succes în învățarea multigenerațională sunt:

1. Învățarea mixtă funcționează cel mai bine. Cea mai mare greșeală este să credem că persoanele în vârstă doresc o învățare de modă veche, iar tinerii doresc gamificare.
2. Cu cât persoana este mai tânără, cu atât mai frustrată devine dacă conținutul furnizat este același conținut pe care l-ar putea găsi la fel de ușor folosind un motor de căutare.
3. Promovarea înțelegerii, acceptării și respectului.
    - fiecare persoană/elev este apreciat pentru contribuția individuală.
    - fiecare elev este respectat pentru punctele sale forte.
4. Comunicarea este deschisă.
5. Mediul de învățare promovează sarcinile bazate pe proiecte care utilizează punctele forte ale fiecărui membru.
    - Se oferă îndrumare specifică și individualizată.
    - Proiectele de lucru bazate pe funcții sunt reduse sau eliminate.
6. Tehnologia este utilizată pentru a crea interes și pentru a îmbunătăți conținutul.

În plus:

- școlile se pot baza pe resursele și sprijinul pe care copiii îl primesc din partea familiilor și comunităților lor.
- parteneriatele dezvoltate între școli și comunitățile locale (angajatori, universități, servicii publice...) permit corelarea activității școlii cu eforturile altor actori locali/comunitari.
- colaborarea dintre școli și familii/comunități rupe legătura dintre mediile familiale dezavantajate și rezultatele educaționale slabe.

<u>CUM SĂ... gestionați așteptările atunci când lucrați cu diverse grupuri generaționale?</u>
Stabilirea unor așteptări clare în rândul participanților la inițiativele de învățare între generații în cadrul unei școli este fundamentală pentru succesul programului. Pentru a gestiona eficient așteptările participanților, atelierele de coproiectare sunt esențiale. Aceste ateliere de lucru oferă o oportunitate de a se asigura că toți participanții împărtășesc aceeași "viziune", că sunt angajați față de obiectivul proiectului și, în același timp, că recunosc și apreciază eforturile participanților și că promovează un mediu de învățare pozitiv (Nye et Williams, 2022). Recunoașterea punctelor forte și a abilităților fiecărui participant este crucială, deoarece încurajează implicarea activă și entuziasmul în experiența de învățare intergenerațională.

Revizuirea și reafirmarea constantă a obiectivelor și a căilor de urmat ale proiectului sunt vitale pentru a menține concentrarea și direcția. Comunicați în mod clar obiectivele și așteptările tuturor participanților, fără a lăsa loc de neînțelegeri. Întâlnirile periodice de verificare a progresului servesc drept platformă pentru a revizui punctele convenite, încurajând o discuție deschisă pentru întrebări și sugestii. Adoptarea unei perspective pozitive și optimiste, gestionând în același timp așteptările, poate spori semnificativ productivitatea și poate promova un sentiment de realizare în rândul participanților.

În plus, comunicarea eficientă joacă un rol esențial în stabilirea așteptărilor și în asigurarea atingerii obiectivelor educaționale. Încurajați un flux deschis de comunicare între participanți pe baza unor standarde convenite. Legăturile puternice de comunicare între elevii de diferite grupe de vârstă sunt la fel de esențiale ca și comunicarea dintre educatori și cursanți. Această abordare creează un mediu de învățare incluziv și de susținere, favorizând colaborarea și minimizând potențialele conflicte.

Activitatea nr. 3: Reunirea generațiilor pentru acțiuni de combatere a schimbărilor climatice prin intermediul atelierelor de coproiectare!

Ce să faci și ce să nu faci pentru a aduce generațiile împreună!

1. **RECUNOAȘTEȚI valoarea diversității între generații.** Problemele complexe, cum ar fi schimbările climatice, necesită o mare varietate de perspective. Diversitatea generațională este deosebit de importantă pentru abordarea problemelor complexe, deoarece oferă cunoștințele, perspectivele și conexiunile necesare pentru a spori creativitatea, inovarea și performanța (Salas et al., 2018; Li et al., 2021).

2. **NU folosiți etichete generaționale pentru a consolida stereotipurile negative.** Etichetele generaționale sunt răspândite la nivel social. Există situații în care cohortele împărtășesc experiențe sau atitudini similare care sunt influențate de epoca în care s-au născut. Etichetele pot fi inexacte și pot vira spre stereotipuri nefolositoare și pseudoștiințe. De asemenea, ele pot fi dureroase atunci când devin discriminatorii. Crearea unei culturi de echipă care descurajează diviziunile generaționale și promovează diversitatea generațională conduce la un angajament sporit în experiența de învățare intergenerațională (Homan, 2019).

3. **RECUNOAȘTEȚI că există diferențe între generații...** Influențele sociale și educaționale pot afecta în mod diferit diferite grupuri generaționale. De exemplu, elevii din Generația Alfa se plictisesc și sunt distrași foarte ușor atunci când folosesc instrumente de predare tradiționale. Ei se așteaptă la stimuli puternici în orice mediu. Pentru unii, aceste experiențe și etichetele care le însoțesc ar putea vorbi direct despre experiența lor și despre modul în care percep problemele legate de schimbările climatice.

4. **FACILITAȚI învățarea între generații.** De asemenea, este esențial să definim ce este un "facilitator". Considerarea facilitatorului ca fiind un "amplificator" al abilităților participanților este o noțiune de facilitare strâns aliniată cu învățarea intergenerațională. Pentru a face acest lucru, ar fi necesar să se afle despre abilitățile și interesele participanților și să se încerce să li se ofere șanse de a-și asuma roluri de conducere semnificative în introducerea sau demonstrarea activităților.

5. **NU folosiți predarea frontală.** Este important ca participanții să descopere și să împărtășească cunoștințe prin sesiuni de co-creație, în cadrul cărora vor explora concepte, vor împărtăși experiențe și cunoștințe și vor sintetiza informațiile într-o "idee de proiect" tangibilă. Evitați să dați instrucțiuni directe sau să indicați răspunsurile corecte fără a oferi spațiu pentru explorare și reflecție. Nu uitați, de asemenea, să înlocuiți predarea de prelegeri cu încurajarea brainstorming-ului și a învățării prin descoperire (de exemplu, prin harta mentală).

6. **Încurajați participanții prin întărire pozitivă.** Facilitatorul poate acționa ca un "amplificator" de competențe, utilizând orice mijloace necesare pentru a trezi abilități și aptitudini latente sau ascunse. Deoarece mulți seniori au limitări fizice (cum ar fi un braț slab, vedere slabă, vorbire greoaie), și-au pierdut încrederea în abilitățile lor sau pur și simplu au nevoie de asistență pentru organizarea prezentării, aceasta nu este o metodă universală. În mod similar, mulți dintre elevi au talente unice (cum ar fi muzica, arta etc.) la care ar fi bucuroși să contribuie, dar nu au încrederea în sine și abilitățile de prezentare necesare pentru a-și asuma o poziție de conducere.

Consultați și TEDxHampshireCollege - Jay Vogt - Arta de a facilita: Schimbarea modului în care lumea se întâlnește, pentru a explora mai mult stilul de facilitare, care este un element de bază pentru a face posibile proiectele intergeneraționale.

4.3. Rolul școlii în transferul învățării intergeneraționale către educația privind schimbările climatice (CCE)

Cum formează CCE cetățeni responsabili?

Educația în domeniul schimbărilor climatice joacă un rol esențial în formarea unor cetățeni responsabili, dotați cu cunoștințele și competențele necesare pentru a face față provocărilor pe care le ridică schimbările climatice. Studii academice recente subliniază potențialul transformator al educației privind schimbările climatice în formarea unor cetățeni conștienți de mediu și responsabili din punct de vedere social. Cercetările evidențiază importanța promovării cunoștințelor climatice și a abilitării indivizilor de a se angaja în acțiuni legate de climă, indicând că un cetățean informat, educat prin canale educaționale formale și informale, are mai multe șanse să participe la practici durabile, să pledeze pentru politici climatice și să contribuie în mod semnificativ la transformarea societății (Radzi et al., 2022). Prin insuflarea unui sentiment de administrare a mediului și prin stimularea gândirii critice, educația în domeniul schimbărilor climatice le permite indivizilor să înțeleagă interconectarea problemelor de mediu la nivel mondial, încurajându-i să ia decizii în cunoștință de cauză care promovează durabilitatea și echitatea socială.

În plus, cercetări academice recente, cum ar fi studiul realizat de Anderson (2012) intitulat "*Educația privind schimbările climatice pentru atenuare și adaptare*",

subliniază rolul educației în inspirarea unor răspunsuri proactive la schimbările climatice. Prin integrarea educației privind schimbările climatice în programele de învățământ formale și în spațiile de învățare informale, indivizii sunt încurajați să adopte comportamente prietenoase cu clima, să se implice în inițiative de adaptare la nivelul comunității și să pledeze pentru politici durabile. Această abordare educațională le permite cetățenilor să recunoască rolul lor în atenuarea impactului schimbărilor climatice, în promovarea rezilienței și în promovarea unui sentiment de responsabilitate față de generațiile viitoare. Prin învățare prin experiență, dialog și participare activă, educația privind schimbările climatice creează o generație de cetățeni informați și responsabili, care sunt mai bine pregătiți pentru a aborda complexitatea provocărilor legate de climă și pentru a contribui în mod semnificativ la construirea unui viitor durabil.

<u>Cum încurajează CCE dezvoltarea competențelor secolului 21 ?st</u>

Educația în domeniul schimbărilor climatice servește ca o platformă cu multiple fațete care promovează dezvoltarea competențelor secolului 21st . Iată cum:

1. Gândire critică și rezolvarea problemelor

Educația privind schimbările climatice încurajează elevii să analizeze probleme complexe de mediu, să evalueze dovezi și să ia în considerare perspective multiple. Prin înțelegerea principiilor științifice care stau la baza schimbărilor climatice, elevii își dezvoltă abilități de gândire critică pentru a evalua impactul activităților umane asupra

mediului și pentru a concepe soluții eficiente pentru a atenua efectele schimbărilor climatice (Vaughter et al., 2016).

2. **Comunicare și colaborare**

Educația privind schimbările climatice implică adesea discuții în grup, proiecte de colaborare și prezentări. Implicarea în aceste activități îi ajută pe elevi să își îmbunătățească abilitățile de comunicare, să își exprime eficient ideile și să lucreze în colaborare cu diverși participanți, reflectând scenariile din lumea reală în care abordarea schimbărilor climatice necesită o cooperare globală (Sterling et al., 2017).

3. **Alfabetizare informațională**

Educația în domeniul schimbărilor climatice îi echipează pe elevi cu abilitatea de a naviga prin cantități mari de date științifice, rapoarte climatice și articole de cercetare. Prin dezvoltarea competențelor de cunoaștere a informației, elevii pot discerne sursele credibile, analiza datele și lua decizii în cunoștință de cauză, care sunt competențe esențiale în era informațională, în care fenomenele de dezinformare mediatică au apărut pe scară largă.

4. **Conștientizare globală și competență culturală**

Educația privind schimbările climatice promovează conștientizarea problemelor de mediu la nivel mondial, încurajând un sentiment de cetățenie globală. Elevii învață despre interconectarea ecosistemelor și înțeleg modul în care schimbările climatice afectează în mod diferit diverse comunități de pe glob. Aceste cunoștințe îmbunătățesc competența culturală, încurajându-i pe elevi să aprecieze diverse perspective și să dezvolte empatie pentru cei afectați în mod disproporționat de schimbările climatice (Shepardson et al., 2017).

5. **Inovație și creativitate**

Schimbările climatice îi provoacă pe elevi să gândească în mod inovator și să dezvolte soluții creative. Încurajarea gândirii inovatoare, cum ar fi conceperea de proiecte ecologice, practici durabile, stimulează creativitatea, pregătind elevii ca viitori promotori ai schimbării (Sandri, 2023).

6. **Empatie și luarea deciziilor etice**

Educația privind schimbările climatice explorează adesea implicațiile etice ale degradării mediului și ale nedreptății climatice. Prin studii de caz și discuții, elevii dezvoltă empatie față de comunitățile afectate și se angajează în luarea de decizii etice, luând în considerare consecințele pe termen lung ale acțiunilor umane atât asupra mediului, cât și asupra societății.

Puteți consulta și acest [TedxTalk: Educația privind schimbările climatice | Thomas Isaac | TEDxSouthFayetteHS]

4.4. Crearea unor parteneriate intergeneraționale durabile pentru acțiuni climatice

Ce este o abordare bazată pe puncte tari?

O abordare bazată pe puncte forte pune accentul pe punctele forte, capacitățile și resursele existente ale unui individ (în acest caz, elevii și adulții). Cei care îmbrățișează o perspectivă bazată pe puncte forte consideră că toți oamenii au puncte forte, resurse și capacitatea de a se recupera din adversitate. Această perspectivă înlocuiește accentul pus pe probleme, vulnerabilități și deficite. O abordare bazată pe puncte forte este orientată spre dezvoltare și proces; ea identifică și dezvăluie punctele forte

și resursele interne ale unei persoane pe măsură ce acestea apar ca răspuns la provocări specifice ale vieții. O paradigmă bazată pe puncte forte utilizează un limbaj diferit pentru a descrie dificultățile și luptele unei persoane, concentrându-se pe potențial mai degrabă decât pe deficit. În acest caz, această abordare va permite atât elevilor, cât și adulților să își depășească diferențele și să recunoască punctele forte și valorile opiniilor și atitudinilor celorlalți.

Principiile abordării bazate pe puncte tari

1. Ceea ce ne concentrăm devine realitatea unei persoane. Concentrează-te pe ceea ce poate face o persoană, mai degrabă decât pe ceea ce nu poate face. Vedeți provocările ca pe niște oportunități de explorat, nu ca pe ceva ce trebuie evitat. Începeți cu mici succese și construiți pe ele pentru a crea speranță și optimism.
2. Să fim conștienți de faptul că limbajul pe care îl folosim creează o realitate. (de exemplu, spunând "Se pare că ai încercat să faci acest exercițiu într-un alt mod; să vedem cum a funcționat pentru tine.", în loc să spui: "Nu ai auzit ce le-am spus celorlalți elevi?").
3. Convingerea că schimbarea este inevitabilă și că toate persoanele pot și vor avea succes. Toate persoanele au dorința de a reuși, de a explora lumea din jurul lor și de a contribui la comunitățile lor.
4. Ceea ce crede o persoană despre ea însăși și despre realitatea sa este primordial. Prin urmare, educatorii trebuie să valorizeze și să înceapă procesul de schimbare cu ceea ce este important pentru membrii implicați într-un proiect intergenerațional. Povestea participanților este cea importantă, nu cea a expertului.
5. Consolidarea capacităților este un proces și un obiectiv. Schimbarea este un proces dinamic. Sprijinul dumneavoastră continuu pentru această schimbare are un efect cumulativ.
6. Este important să apreciem diferențele și nevoia esențială de a colabora. O schimbare eficientă este un proces de colaborare, incluziv și participativ.

Cum se pot crea parteneriate durabile pentru proiecte intergenerationale privind schimbările climatice

Pasul 1: Autoevaluare

Începeți prin a vă evalua cunoștințele prin exerciții de autoreflecție, cum ar fi crearea unei hărți mentale care să detalieze ceea ce știți despre cauzele și efectele schimbărilor climatice (Setul de instrumente: Activitatea 1). De exemplu, ați putea să vă evaluați obiceiurile de reciclare, consumul de energie sau dependența față de materialele plastice de unică folosință. Autoevaluarea poate ajuta la identificarea domeniilor de creștere și a zonelor în care ar putea fi nevoie de sprijin suplimentar pentru a concepe activități sau proiecte captivante.

Etapa 2: Cercetare și învățare

Să se angajeze să învețe în permanență despre schimbările climatice și impactul acestora. Utilizați cursuri online, cărți, documentare și site-uri web de încredere pentru a vă aprofunda cunoștințele. Puteți începe de la GG Desk Research, care oferă cunoștințe solide despre educația privind schimbările climatice printr-o compilație de

resurse diverse. Până la sfârșitul modulului, veți găsi, de asemenea, o listă de resurse online accesibile în mod gratuit (de exemplu, lucrări academice, videoclipuri etc.).

Etapa 3: Integrarea curriculumului

Puteți integra educația privind schimbările climatice în diverse materii. De exemplu, în cadrul orelor de științe, elevii ar putea studia impactul schimbărilor climatice asupra ecosistemelor. În cadrul orelor de limbi străine, ei ar putea analiza literatura legată de problemele de mediu. Orele de matematică ar putea implica analiza tendințele datelor privind schimbările climatice. Proiectele transdisciplinare, cum ar fi crearea de instalații artistice cu tematică climatică sau organizarea de dezbateri cu tematică ecologică, încurajează creativitatea și gândirea critică, integrând în același timp educația climatică fără probleme.

Etapa 4: Colaborarea cu colegii

Colaborarea în cadrul școlilor poate implica crearea unor echipe de predare interdisciplinare. De exemplu, un profesor de științe și un profesor de artă pot colabora la un proiect în cadrul căruia elevii să creeze lucrări de artă care să descrie impactul schimbărilor climatice. În afara școlii, colaborarea cu oamenii de știință, ecologiștii și factorii de decizie politică locali poate oferi elevilor perspective din lumea reală, îmbogățindu-le înțelegerea.

Etapa 5: Implicarea elevilor

Puteți folosi metode interactive, cum ar fi dezbaterile pe tema politicilor climatice, crearea de podcast-uri despre schimbările climatice sau organizarea de târguri de mediu în cadrul cărora elevii prezintă proiecte ecologice. Activitățile angajante, cum ar fi organizarea de plantări de copaci sau desfășurarea de proiecte științifice cetățenești, le permit elevilor să participe activ la abordarea problemelor climatice, promovând un sentiment de responsabilizare.

Etapa 6: Implicarea familiei și a comunității

Organizarea de ateliere ecologice în familie, în cadrul cărora părinții și elevii colaborează la proiecte de reciclare de tip DIY (Do It Yourself) sau de curățare a comunității, nu numai că sensibilizează, dar întărește și legătura dintre școală și comunitate. Implicarea întreprinderilor locale pentru sponsorizări sau implicarea liderilor comunității în campaniile de sensibilizare cu privire la schimbările climatice sporește participarea comunității.

Etapa 7: Acțiuni de mediu

Dând un exemplu, puteți inițiа practici ecologice în cadrul școlii, cum ar fi programe de reciclare sau inițiative de economisire a energiei. Încurajarea elevilor să întreprindă inițiative de mediu, cum ar fi crearea unei grădini școlare sau inițierea unei campanii de eliminare a plasticului, insuflă un sentiment de responsabilitate față de mediu.

Veți găsi mai multe informații și activități despre cum să concepeți astfel de proiecte în cadrul comunității școlare în Curriculum Generații Verzi.

Pasul 8: Evaluare continuă și reflecție

Puteți evalua elevii prin diverse metode, cum ar fi prezentări de proiecte, eseuri de reflecție sau evaluări colegiale. Rubricile care evaluează gândirea critică, creativitatea și profunzimea înțelegerii pot oferi un feedback holistic. Sesiunile regulate de reflecție, atât individual, cât și în colaborare cu colegii, pot identifica strategiile de succes și domeniile de îmbunătățire, asigurând perfecționarea continuă a metodelor de predare. Puteți utiliza instrumentele furnizate în modulul 4 pentru a evalua eficacitatea eforturilor lor de educare în domeniul schimbărilor climatice și pentru a face îmbunătățiri bazate pe date.

4.5. Aspecte legate de managementul proiectelor intergeneraționale

De ce activitățile de team-building sunt atât de importante în învățarea intergenerațională?

Un aspect vital care contribuie la succesul inițiativelor de învățare între generații este reprezentat de activitățile de consolidare a echipei. Aceste activități joacă un rol crucial în promovarea interacțiunilor pozitive, a înțelegerii reciproce și a colaborării între participanți, îmbunătățind astfel experiența globală de învățare. Conform cercetărilor efectuate de Boström (2014), încrederea este fundamentală pentru o comunicare și o învățare intergenerațională eficientă; implicarea în activități care promovează încrederea și camaraderia consolidează relațiile dintre generații, creând un mediu propice pentru schimbul de cunoștințe.

În plus, activitățile de team-building îmbunătățesc abilitățile de comunicare între participanți. Comunicarea eficientă este esențială pentru învățarea între generații, deoarece facilitează schimbul de perspective și idei diverse. Activitățile de consolidare a echipei încurajează ascultarea activă, empatia și exprimarea clară a gândurilor, permițând participanților să se angajeze în discuții semnificative și să învețe din punctele de vedere ale celorlalți (Kim et Lee, 2016).

În plus, activitățile de team-building promovează un sentiment de apartenență și de comunitate în rândul participanților. Inițiativele de învățare între generații implică

adesea persoane cu medii culturale și experiențe de viață diferite. Implicarea în activități de colaborare favorizează un sentiment de unitate și un scop comun. Prin intermediul activităților interactive, participanții își pot împărtăși abilitățile, expertiza și cunoștințele culturale unice, creând un mediu de învățare bogat (Rupčić, 2018). Aceste schimburi contribuie la îmbogățirea generală a abilităților și competențelor participanților.

Activitatea nr. 4: Cercuri concentrice (de realizat cu grupul IGL)

Aspecte și instrumente de management de proiect

Să parcurgeți procedurile administrative.

Atunci când planificați să întreprindeți un proiect sau o activitate intergenerațională într-un cadru formal, ar putea fi util să luați în considerare modul în care se aliniază cu prioritățile locale sau naționale (de exemplu, educația pentru durabilitate, inițiativele privind reciclarea, incluziunea, alinierea la curriculum etc.). Puteți naviga pe site-ul web al sistemului național de educație (la nivel național) și apoi pe site-ul web al școlii dvs. (la nivel local și/sau regional) despre prioritățile strategice naționale și regionale/locale care vă vor ajuta să integrați proiectul dvs. intergenerațional ca parte a curriculumului formal

Cum să stabiliți obiectivele S.M.A.R.T. pentru proiectul dumneavoastră intergenerațional privind schimbările climatice?

Pentru a asigura succesul proiectului IGL, este foarte important să stabiliți în mod clar scopul sau ținta pe care intenționați să o atingeți prin intermediul proiectului, asigurându-vă că este specific, măsurabil, realizabil, realist și limitat în timp (S.M.A.RT.).

SPECIFIC

Obiectivele care sunt bine definite, detaliate și clare au șanse mult mai mari de a fi atinse. Pentru a face un obiectiv specific, încercați să vă raportați la cele cinci întrebări "W" (de exemplu: Ce vreau să realizez?).

MĂSURABIL

Un obiectiv ar trebui să fie măsurabil pentru a permite urmărirea progreselor și pentru a verifica dacă vă mențineți cursul. Este esențial să puteți identifica momentul în care v-ați atins cu succes obiectivul (de exemplu, "Ne propunem să creăm 2 grădini comunitare").

REALIZABIL

Obiectivul ar trebui să reprezinte o provocare și să necesite efort, fără a fi excesiv de ușor. Ar trebui să poată fi atins cu o anumită dedicare din partea dumneavoastră, în mod ideal împingându-vă puțin dincolo de zona de confort.

Luați în considerare timpul, competențele și situația financiară de care dispuneți și evaluați dacă obiectivul poate fi atins în mod rezonabil. Evitați să stabiliți obiective care sunt prea descurajante sau copleșitoare. Dacă obiectivele dumneavoastră par prea ambițioase, luați în considerare posibilitatea de a le împărți în etape mai mici sau în pași ușor de gestionat.

REALISTIC

Un obiectiv trebuie să poată fi atins în mod realist în intervalul de timp specificat și cu resursele de care dispuneți.

ÎN TIMP UTIL

Un obiectiv trebuie să includă atât o dată de începere, cât și una de finalizare. În plus, trebuie să alocați suficient timp pentru fiecare dintre etapele necesare pentru a-l atinge (de exemplu: Ne propunem să creăm 2 grădini comunitare în timpul anului școlar).

Activitatea nr. 5: ***Stabilirea obiectivelor de învățare pentru atingerea rezultatelor învățării!***

Elaborarea unui model logic

Un model logic este o reprezentare sistematică și vizuală care subliniază componentele, relațiile și rezultatele așteptate ale unui program sau proiect. Acesta servește ca o foaie de parcurs, oferind o modalitate clară și structurată de planificare, implementare și evaluare a unui proiect ILG. Prin descompunerea elementelor esențiale ale unui program, un model logic îi ajută pe participanți să înțeleagă succesiunea logică a activităților și modul în care acestea conduc la rezultatele dorite. Iată o explicație a componentelor cheie ale unui model logic (Bressler et al., 2005):

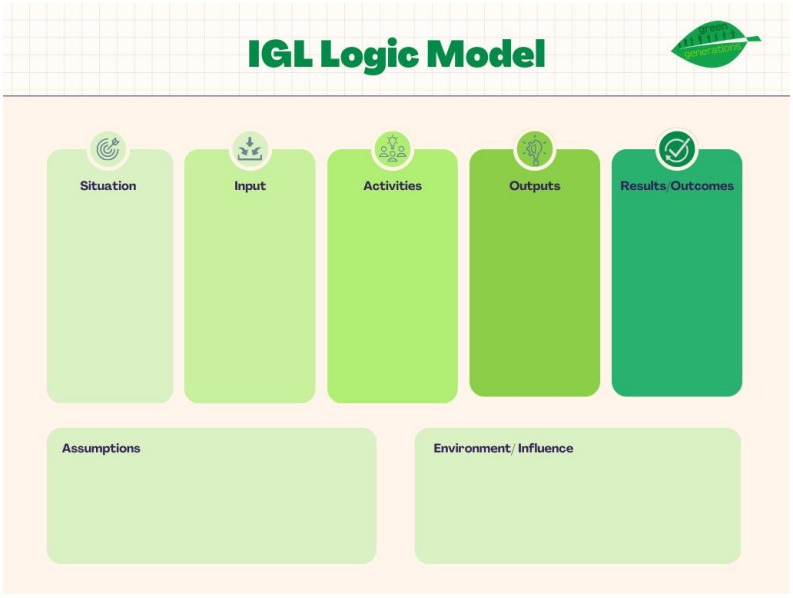

Situație: Situația descrie problemele sau nevoile pe care le va aborda proiectul dumneavoastră.
Situația trebuie să fie specifică și să se bazeze pe o problemă comună pe care participanții doresc să o abordeze.
De exemplu, comunitatea se confruntă cu o problemă de gestionare a deșeurilor. Școala concepe un proiect pentru a rezolva această problemă. Părțile interesate externe (de exemplu, activiști ecologiști, părinți etc.) doresc să elimine problema gestionării deșeurilor în cadrul comunității lor.

Intrări: Acestea sunt resursele, cum ar fi finanțarea, personalul, echipamentele și materialele, care sunt investite în program. Intrările reprezintă fundația pe care se construiește programul, oferind sprijinul necesar pentru activitățile sale.
De exemplu, profesori, elevi, părți interesate externe, spațiu pentru întâlniri și activități (de exemplu, școală), resurse (de exemplu, pentru un coș de reciclare sau de compostare) etc.

Activități: Activitățile reprezintă strategiile, intervențiile și acțiunile specifice întreprinse în cadrul programului. Acestea sunt metodele utilizate pentru a transforma intrările în ieșiri. Activitățile sunt adesea organizate în categorii, detaliind pașii parcurși pentru a atinge scopurile și obiectivele programului.
De exemplu, sondaje sau interviuri cu membrii comunității, întâlniri cu participanții, crearea unui coș de reciclare, vizita de studiu într-o fabrică care produce coșuri de reciclare etc.

Rezultate: Realizările sunt rezultatele directe și *imediate ale* activităților programului. Acestea pot fi produse *tangibile*, servicii sau evenimente care sunt obținute ca urmare a eforturilor programului. Realizările oferă o măsură a domeniului de aplicare a programului și a gradului de implementare a acestuia.
De exemplu, (resurse) 2 coșuri de reciclare amplasate în grădina școlii și în grădina comunitară.

Rezultatele dorite/rezultatele dorite: Rezultatele sunt schimbările sau beneficiile care au loc ca urmare a activităților programului. Acestea pot fi pe termen scurt (efecte imediate), intermediare (schimbări care au loc în timp) sau pe termen lung (impact final). Rezultatele reflectă scopurile și obiectivele urmărite ale programului și demonstrează eficacitatea acestuia în a face diferența.

De exemplu, 10 participanți implicați în proiectul IGL, membri ai comunității implicați în reciclare etc.

Ipoteze: Ipotezele sunt convingerile și/sau teoria care vă informează deciziile de planificare a programului și care oferă "logica" modelului nostru logic, furnizând declarații de argumentare în viața reală. Acestea constau adesea într-o serie de afirmații "dacă-atunci"; de exemplu, dacă investiți anumite resurse, atunci veți putea desfășura activitățile planificate.
De exemplu, dacă se vor aduna resursele planificate, se vor amplasa două coșuri de reciclare în grădina școlii și în grădina comunitară.
Dacă participanții la proiect vor disemina obiectivele proiectului, mai mulți cetățeni vor fi implicați în utilizarea coșurilor de reciclare.

Mediul înconjurător/ Influențe: Mediul/Influențele descriu contextul în care va fi implementat programul dumneavoastră. Acesta include, de asemenea, factorii externi care pot influența implementarea, progresul sau eficacitatea proiectului.
De exemplu, convingerile participanților cu privire la subiectele cercetate pot influența implementarea proiectului (a se vedea activitatea), sprijinul profesorilor, calendarul programului de studiu - necesitatea de ajustare.

<table>
<tr><th colspan="4">Durata totală a modulului: 10 ore</th></tr>
<tr><td colspan="2">Setarea</td><td colspan="2">De exemplu, față în față (de exemplu, în sala de clasă)
Cadru virtual (de exemplu, Zoom, Google meet) și spații de colaborare online (de exemplu, Jamboard, Miro, Mural)</td></tr>
<tr><td>Rezultate
(4-5 majore)</td><td colspan="3">1) Definiți conceptul de învățare intergenerațională (IGL) și relevanța acestuia în contextul educației privind schimbările climatice.
2) Explorați strategiile de implicare a diferitelor generații în acțiunile de combatere a schimbărilor climatice prin învățare intergenerațională.
3) Să utilizeze educația intergenerațională privind schimbările climatice în contextul școlar.
4) Explorați tehnici de reunire a generațiilor pentru a crea un impact asupra schimbărilor climatice.
5) Conceperea de strategii pentru crearea și susținerea parteneriatelor între generații pentru o acțiune eficientă în domeniul climei.
6) Obțineți acces la instrumente de gestionare a proiectelor pentru a vă concepe și derula proiectul IGL.</td></tr>
<tr><td>Cuprins</td><td>• Introducere în învățarea intergenerațională și schimbările climatice</td><td>Durata</td><td>Durata pentru fiecare activitate
1. 60 de minute
2. 40 de minute
3. 70 de minute
4. 20 de minute</td></tr>
</table>

	• Implicarea diferitelor generații în acțiunile privind clima • Rolul școlii în transferul învățării intergeneraționale către educația privind schimbările climatice (CCE) • Crearea unor parteneriate intergeneraționale durabile pentru acțiuni climatice • Aspecte de management de proiect în cadrul proiectelor intergeneraționale (IGL)		5. 60 de minute
Descrierea activităților (pas cu pas)[1]	• Cronologia schimbărilor climatice • Confruntarea cu etichetele generaționale • Aducerea generațiilor laolaltă pentru acțiuni climatice prin ateliere de coproiectare! • Cercuri concentrice • Stabilirea obiectivelor de învățare pentru atingerea rezultatelor învățării!	***Tipul de*** activitate	• Învățarea bazată pe proiecte (A7.1, A7.5) • Învățarea prin reflecție (A7.2) • Brainstorming și activitate de coproiectare (A7.3) • Activitate de consolidare a echipei (A7.4)
Materiale/ Furnituri		markere, creioane, flipchart-uri, caiete de notițe, documente, acces la internet etc.	

5. Metodologia utilizată în cadrul modulului

Metodologiile utilizate în cadrul acestui modul sunt legate de cunoștințele, know-how-ul și, în special, de abilitățile de care participanții au nevoie, în special atunci când se confruntă cu o provocare de tranziție ecologică.

- Învățarea bazată pe proiecte care conduce la rezultate tangibile cu impact de lungă durată.
- Învățare colaborativă pentru a reuni participanții în timpul fiecărei etape a proiectului (pregătire-implementare-reflecție).
- Co-proiectarea ca parte esențială a conceperii și punerii în aplicare a proiectelor IGL pentru dezvoltarea unei agenții între participanți.
- Cartografierea empatiei - Învățare reflexivă pentru a confrunta stereotipurile și etichetele generaționale și pentru a construi pe baza punctelor comune.

[1] Etapele detaliate pentru fiecare activitate sunt prezentate în fișele de lucru.

- Abordare bazată pe punctele forte pentru a construi pe baza punctelor forte ale participanților
- Povestiri pentru a încuraja schimbul de experiență și de cunoștințe între participanți.
- Activități de consolidare a echipei pentru a crea relații și un sentiment de apartenență între participanți.

6. Studii de caz și lecții învățate

1. Proiectul INVOLEN (Rețeaua pentru promovarea educației de mediu prin voluntariat pentru conservarea naturii și învățare intergenerațională)

Organizator și părți interesate	Țările partenere care participă la proiect: Grecia, Italia, Ungaria, Franța, Slovenia
Cadru	INVOLEN este un proiect care promovează învățarea între generații prin intermediul învățării bazate pe jocuri, adresându-se voluntarilor din domeniul conservării naturii. Acesta reunește două grupe de vârstă diferite, adolescenții și persoanele în vârstă, și încurajează participarea acestora la activități de voluntariat pentru protecția și conservarea patrimoniului ecologic european. Prin reunirea a două generații, programul încearcă să combine abilitățile, experiența și cunoștințele seniorilor cu dinamismul, energia și entuziasmul tinerilor, în beneficiul ariilor protejate.
Descrierea activității IGL	Seniori și tineri sunt provocați să lucreze în grupuri și să creeze propriile jocuri mobile, bazate pe ariile protejate locale și concepute pentru a încuraja activitățile de conservare a naturii și pentru a promova cultura cetățeniei active. Experiența de învățare este îmbunătățită prin "poveștile" spuse de seniori despre micile secrete ale naturii, mituri, legende și practici de gestionare a biodiversității din vremuri mai vechi, care sunt colectate și utilizate în scopuri educaționale de către tineri prin intermediul internetului.

Lecția învățată/aplicabilitate	Împărtășirea poveștilor este o modalitate puternică de a vă conecta cu ceilalți, de a transfera cunoștințe și experiență, precum și de a găsi puncte comune. Povestirea, așa cum este numită în termeni pedagogici, este o formă puternică și străveche de comunicare care transcende culturile și generațiile. În esența sa, povestirea este arta de a transmite o narațiune prin cuvinte, imagini sau alte mijloace pentru a atrage, a distra și a comunica idei. Ea servește ca un recipient pentru a împărtăși experiențe, valori și cunoștințe de la o generație la alta. În contextul învățării intergenerationale, povestirea devine un instrument dinamic pentru transmiterea înțelepciunii, a tradițiilor și a perspectivelor istorice. Prin împletirea informațiilor în narațiuni convingătoare, povestitorii pot capta atenția cursanților și pot crea o experiență educațională memorabilă și cu impact. În învățarea intergenerațională, povestirea facilitează transmiterea cunoștințelor prin integrarea informațiilor într-un context care rezonează cu publicul. Elementele personale și emoționale ale poveștilor fac conceptele complexe mai accesibile și mai ușor de relaționat, ajutând la reducerea diferențelor între generații. În plus, natura interactivă a povestirii încurajează dialogul și participarea activă, permițând cursanților să pună întrebări, să își împărtășească propriile experiențe și să consolideze legătura dintre generații. Această abordare nu numai că facilitează transferul de abilități și cunoștințe practice, dar promovează, de asemenea, empatia, respectul și un sentiment de continuitate între diferite grupuri de vârstă, contribuind la bunăstarea și coeziunea generală a comunităților. În acest fel, povestirea poate fi utilizată pentru a stimula sentimentul de apartenență și de identitate comună, pentru a transfera cunoștințe între generațiile mai tinere și cele mai în vârstă în ceea ce privește schimbările climatice și modelele de comportament de-a lungul anilor. Încurajați participanții să împărtășească povești în cadrul unor teme specifice - în funcție de obiectivul activității (de exemplu, consumul de energie, obiceiurile zilnice, transportul etc.) și invitați-i să reflecteze asupra punctelor comune și a diferențelor.
Resurse	https://involeneuropeancompetition.wordpress.com/involen/

2. Mai ecologic împreună, mai ecologic pentru planeta noastră

Organizator și părți interesate	Bulgaria
Cadru	Inițiativa "Mai ecologic împreună, mai ecologic pentru planeta noastră", care are loc în Bulgaria, sensibilizează elevii cu privire la problemele de mediu cauzate de activitatea umană și la repercusiunile lor de durată asupra Pământului. Prin insuflarea unui sentiment de responsabilitate, elevii sunt încurajați să contribuie activ la crearea unei lumi curate și sigure pentru generațiile viitoare. Școlile participante s-au transformat în instituții conștiente de mediu, punând în aplicare politici și practici ecologice. Proiectul aspiră să servească drept model pentru comunitățile bulgare, inspirând și alte instituții de învățământ să adopte măsuri ecologice. Legătura inițiativei cu schimbările climatice și cu durabilitatea este evidentă prin cele cinci teme principale ale sale: Apa înseamnă viață, Păstrarea mediului curat, Încălzirea globală și dezvoltarea durabilă, Acțiuni pentru un viitor mai curat. Proiectul îi implică în primul rând pe elevi, implicându-i în fiecare etapă - de la pregătire la schimburi și activități. Grupul demografic țintă este format din 1 000 de elevi cu vârste cuprinse între 14 și 16 ani, reprezentând medii, abilități, religii și pregătiri profesionale diverse. Un subset de 100 de elevi a participat activ la schimburi. În cele din urmă, proiectul a implicat diverse părți interesate externe, inclusiv elevi din domeniul educației și formării profesionale, profesori, ONG-uri și municipalități locale.
Descrierea activității IGL	Pentru a pregăti studenții pentru schimburi, aceștia au efectuat cercetări, au realizat interviuri și au intrat în contact cu autoritățile locale și ONG-urile. Schimburile au implicat prezentări și activități create de elevi, promovând autonomia, creativitatea și gândirea analitică. Proiectul pune accentul pe competența interculturală, pe comunicare și pe abilitățile sociale, promovând incluziunea socială și încurajând elevii să se implice activ în comunitățile lor. În plus, cadrele didactice beneficiază de dezvoltare profesională prin comunicarea și schimbul de practici cu colegii europeni, îmbunătățindu-și metodologiile de predare.
Lecția învățată/aplicabilitate	Cum au fost implicate părțile interesate externe? *Atelier de cartografiere a părților interesate* Profesorii au organizat un atelier de co-proiectare cu elevii lor pentru a identifica toate părțile interesate implicate în inițiativă, pe baza

	subiectului pe care l-au selectat deja. Mai exact, au creat o hartă vizuală a părților interesate, indicând rolurile, interesele și nivelurile de influență ale acestora. Acest exercițiu ajută la înțelegerea rețelei și la identificarea actorilor-cheie. *Întâlniri de schimb de cunoștințe și ateliere de coproiectare cu părțile interesate* Profesorii încurajează ONG-urile, cursanții VET și reprezentanții municipalităților locale să facă schimb de bune practici, resurse didactice și metode inovatoare legate de educația privind schimbările climatice, în special în ceea ce privește tema inițiativei lor. Brainstormingul și încurajarea participării active asigură luarea în considerare a diverselor perspective și expertize. Aceste sesiuni au îmbunătățit competențele profesorilor și au îmbogățit experiențele din clasă. *Sondaje și interviuri realizate de studenți* Elevii au realizat sondaje și interviuri în cadrul comunității pentru a colecta opinii și preocupări legate de problemele de mediu. Analizând datele pentru a identifica teme și interese comune, domeniile de interes ale inițiativei au fost ghidate de nevoile comunității, încurajând astfel implicarea acesteia în proiect. Rețineți că, pe cât de mult proiectul va răspunde nevoilor participanților implicați, pe atât de mult va fi mai activă implicarea lor.
Resurse	https://www.planetfriendlyschools.eu/projects/greener-together-greener-for-our-planet

7. Cutia cu instrumente (fișe de lucru)

Activitatea nr. 1: Calendarul schimbărilor climatice

Titlul fișei de lucru	***Cronologia schimbărilor climatice***	**Cod fișă de lucru**	7.1
Tipul de resursă	Activitate	**Tipul de învățare**	Învățare autodirijată, individuală, bazată pe proiecte
Durata (în minute)	60 de minute	**Rezultatele învățării**	La finalizarea cursului, se așteaptă ca cursanții să fie capabili să: 1. Înțelegerea conceptelor cheie, a cauzelor și efectelor, a provocărilor și a viziunii globale/sistemice

			legate de schimbările climatice. 2. Dezvoltarea capacității de a organiza și interpreta cauzele și efectele evenimentelor legate de schimbările climatice
Obiective	Scopul acestei activități este de a le prezenta profesorilor conceptul de schimbări climatice, precum și relațiile dintre "cauzele și efectele" evenimentelor legate de schimbările climatice.		
Materiale necesare	● Calendarul tipărit al evenimentelor semnificative legate de schimbările climatice (pentru punerea în aplicare offline) ● Instrumente online (cu acces liber) pentru crearea de calendare (pentru implementarea online)		
Instrucțiuni pas cu pas	Pasul 1: Citiți din nou secțiunea 4.1. de la titlul "Cauzele și efectele schimbărilor climatice". Pasul 2: Pe baza cunoștințelor dobândite, căutați pe internet imagini accesibile în mod liber care să prezinte evenimente legate de schimbările climatice. Site-uri sugerate cu imagini accesibile gratuit: - Unsplash - Pixabay - Pexels - FreeImages - iStock Pasul 3: Pentru implementarea offline, imprimați un șablon de cronologie și imaginile pe care le-ați găsit pe internet. Pentru implementarea online, accesați unul dintre instrumentele online accesibile gratuit (așa cum sunt incluse în acest articol) pentru crearea de cronologii cu scop educațional. Pasul 4: Conectați faptele pe baza relației "cauză-efect". Multe dintre instrumentele sugerate oferă, de asemenea, posibilitatea de a adăuga text lângă fiecare imagine. Luați acest lucru în considerare pentru a crea o cronologie care poate fi livrată elevilor dvs. ca resursă educațională, de asemenea. Notă! Vă rugăm să țineți cont de amprenta de mediu a materialelor de tipărire și să optați pentru implementarea online, dacă este posibil.		

Activitatea nr. 2: Confruntarea cu etichetele generaționale!

Titlul fișei de lucru	***Confruntarea cu etichetele generaționale!***	**Cod fișă de lucru**	7.2
Tipul de resursă	Activitate	**Tipul de învățare**	Autodirijat, individual/grup
Durata (în minute)	40 de minute	**Rezultatele învățării**	La finalizarea cursului, se așteaptă ca cursanții să fie capabili să: 1. Să înțeleagă modul în care etichetele generaționale afectează învățarea între generații. 2. Explorați diverși factori (de exemplu, cultura, genul, mediul socio-economic) care trebuie luați în considerare în învățarea între generații. 3. Aplicați instrumentul "harta empatiei" pentru a vă baza pe asemănările dintre diferite generații.
Obiective	Scopul acestei activități este de a le permite cadrelor didactice să înțeleagă și să se confrunte cu etichetele generaționale, pentru a facilita învățarea între generații pe baza unor temeiuri comune mai degrabă decât a diferențelor.		
Materiale necesare	• Acces la internet pentru a căuta bloguri, articole sau resurse online. • Fișe de lucru model (furnizate mai jos)		
Instrucțiuni pas cu pas	<u>Pasul 1: Formarea grupului</u> Împărțiți participanții în grupuri mici, asigurându-vă că în fiecare grup există un amestec de diferite grupe de vârstă. Încurajați o reprezentare diversă din diferite generații, cum ar fi Baby Boomers, Generația X, Milenialii și Generația Z. <u>Pasul 2: Crearea hărții empatiei</u> Puneți la dispoziția fiecărui grup o foaie mare de hârtie și markere. Cereți-le să creeze o hartă a empatiei pentru o persoană reprezentativă din grupul lor. Harta empatiei ar trebui să includă următoarele secțiuni (vom folosi ca exemplu subiectul atitudinilor față de schimbările climatice): • Spuneți: Cum vorbește persoana respectivă despre schimbările climatice? Includeți citate directe din cuvintele pe care le folosește. • A se vedea: Ce vede persoana în cauză în legătură cu schimbările climatice? Includeți imagini, evenimente și situații.		

	• Ascultați: Ce aud ei despre schimbările climatice? Includeți conversații, reportaje din mass-media și discuții. • Gândiți-vă: Care sunt gândurile, preocupările și convingerile lor cu privire la schimbările climatice? Includeți îngrijorări, speranțe și concepții greșite. • Simțiți: Ce emoții trăiesc ei în legătură cu schimbările climatice? Includeți temeri, frustrări și motivații. <u>Pasul 3: Împărtășire și discuții</u> După ce grupurile și-au completat hărțile de empatie, încurajați fiecare grup să își prezinte concluziile în fața publicului larg. Discutați despre punctele comune și diferențele observate între diferitele generații. Identificați preocupările, aspirațiile și motivațiile comune legate de schimbările climatice. <u>Pasul 4: Identificarea unui teren comun</u> Facilitați o discuție pentru a identifica punctele comune între generații. Încurajați participanții să facă un brainstorming de idei pentru proiectul de învățare între generații pe baza acestor preocupări și interese comune. Subliniați importanța incluziunii și a colaborării în elaborarea proiectului. <u>Pasul 5: Brainstorming de proiecte</u> În grupuri mai mici sau în ansamblu, încurajați participanții să facă un brainstorming de idei de proiecte care să valorifice punctele comune identificate. Discutați despre potențiale activități, ateliere de lucru sau inițiative de colaborare care abordează schimbările climatice și, în același timp, reduc diferențele între generații. Subliniați punctele forte ale fiecărei generații și modul în care acestea pot contribui la proiect.

Activitatea nr. 3: Reunirea generațiilor pentru acțiuni de combatere a schimbărilor climatice prin intermediul atelierelor de coproiectare!

Titlul fișei de lucru	***Aducerea generațiilor laolaltă pentru acțiuni climatice prin ateliere de coproiectare!***	**Cod fășă de lucru**	7.3
Tipul de resursă	Activitate de brainstorming și coproiectare	**Tipul de învățare**	Învățare colaborativă, brainstorming, învățare reflexivă
Durata (în minute)	70 de minute	**Rezultatele învățării**	La finalizarea acestei unități, se așteaptă ca cursanții să fie capabili să:

			1. Gestionați așteptările participanților privind învățarea între generații.
Obiective	Scopul acestei sesiuni este de a le oferi profesorilor strategii de depășire a provocărilor colaborării între generații prin gestionarea așteptărilor participanților.		
Materiale necesare	• Hârtie albă, markere (pentru implementarea offline) • Flipchart / Tablă albă • Padlet (pentru implementarea online) • Accesul la internet		
Instrucțiuni pas cu pas	Etapa 1: Introducere (10 minute) Începeți sesiunea explicând importanța gestionării așteptărilor în cadrul proiectelor de învățare în colaborare. Subliniați beneficiile existenței unor medii și perspective diverse ale participanților în cadrul grupului. Evidențiați beneficiile unei comunicări clare și ale înțelegerii așteptărilor fiecăruia. Pasul 2: Brainstorming despre așteptări (10 minute) Puneți la dispoziția fiecărui participant bilețele autocolante și pixuri. Rugați-i să își noteze așteptările pentru proiectul de învățare intergenerațională. Aceste așteptări pot include ceea ce speră să învețe, stilurile de comunicare preferate, rolurile și responsabilitățile lor, precum și orice preocupări pe care le-ar putea avea. Încurajați participanții să fie specifici și concisi. În cazul în care doriți să dezvoltați alfabetizarea digitală a participanților, puteți utiliza Padlet, pentru a face brainstorming într-o tablă virtuală. Pasul 3: Discuții în grup și clasificare (20 de minute) Invitați participanții să își împărtășească așteptările în grupuri mici. Fiecare grup poate clasifica așteptările în teme comune, cum ar fi obiectivele de învățare, preferințele de comunicare, rezultatele proiectului și munca în echipă. Facilitați o discuție în cadrul fiecărui grup, încurajându-i pe participanți să discute despre asemănările și diferențele dintre așteptările lor. Etapa 4: Crearea unui acord colectiv (20 de minute) Reuniți-vă din nou în grup și discutați așteptările clasificate de fiecare grup mic. Facilitați un proces de colaborare pentru a crea un acord colectiv care să contureze așteptările comune pentru proiectul de învățare între generații. Scrieți așteptările asupra cărora s-a convenit pe o tablă de flipchart sau pe o tablă albă. Încurajați participanții să pună întrebări și să solicite clarificări pentru a se asigura că toată lumea este pe aceeași lungime de undă. Pasul 5: Reflecție și angajament (10 minute) Invitați participanții să reflecteze asupra contractului colectiv de muncă și asupra semnificației acestuia. Încurajați-i să se angajeze să respecte și să onoreze așteptările comune pe întreaga durată a proiectului. Participanții își pot exprima		

	angajamentul prin scrierea unei scurte declarații sau prin semnarea acordului colectiv.

Activitatea nr. 4: Cercuri concentrice

Titlul fișei de lucru	***Cercuri concentrice***	**Cod fișă de lucru**	7.4
Tipul de resursă	Activitate de team-building	**Tipul de învățare**	Învățare în colaborare
Durata (în minute)	20 de minute	**Rezultatele învățării**	La finalizarea acestei unități, se așteaptă ca cursanții să fie capabili să: 1. Cultivați relația și înțelegerea între persoanele tinere și adulții mai în vârstă. 2. Să sporească gradul de conștientizare și respect al participanților pentru experiențele altora.
Obiective	În cadrul acestei sesiuni interactive, participanții de diferite vârste se angajează într-o serie de scurte discuții individuale, oferindu-le o platformă pentru a-și împărtăși experiențele și emoțiile pe diverse subiecte. Scopul principal este acela de a stabili legături între persoanele tinere și cele mai în vârstă, încurajând înțelegerea și aprecierea reciprocă a parcursului de viață al fiecăruia.		
Materiale necesare	Nu sunt necesare materiale.		
Instrucțiuni pas cu pas	Pasul 1: Așezați scaunele în două cercuri concentrice, cu cercul interior față în față cu cel exterior. Pasul 2: Spuneți-le celor mai în vârstă dintre participanți să ocupe cercul interior, în timp ce jumătatea mai tânără ia loc în cercul exterior, cu fața spre partenerii lor (sau invers). Asigurați-vă că fiecare participant are un partener. Pasul 3: Puneți o întrebare fiecărei perechi pentru discuții. Alocați o perioadă scurtă de timp (de obicei 3-4 minute) pentru ca fiecare partener să își împărtășească		

	gândurile. După aceasta, invitați fie participanții mai tineri, fie cei mai în vârstă, să se mute cu un scaun spre dreapta, oferind tuturor un nou partener. Introduceți o nouă întrebare pentru discuție. Repetați acest proces pentru cel puțin patru runde. <u>Exemple de sugestii pentru discuții</u> ➢ Ce aspecte ale trecutului tău cultural te umplu de mândrie? ➢ Care sunt subiectele despre care sunteți cel mai dornici să aflați de la persoane aparținând unor grupuri de vârstă diferite? ➢ Gândiți-vă la cea mai valoroasă lecție pe care v-a dat-o o persoană mai în vârstă. ➢ Împărtășiți amintirea preferată din copilărie. ➢ Discută despre genul tău preferat de muzică și despre semnificația acesteia în viața ta. Ce părere aveți despre comunitatea în care locuiți?

Activitatea nr. 5: Stabilirea obiectivelor de învățare pentru atingerea rezultatelor învățării!

Titlul fișei de lucru	Stabilirea obiectivelor de învățare pentru atingerea rezultatelor învățării!	**Cod foaie de lucru**	7.5
Tipul de resursă	Materiale de lectură și activități	**Tipul de învățare**	Învățare autodirijată, individuală/de grup, bazată pe proiecte
Durata (în minute)	60 de minute	**Rezultatele învățării**	La finalizarea acestei unități, se așteaptă ca cursanții să fie capabili să: 1. Stabilirea obiectivelor de învățare S.M.A.R.T. pentru un proiect intergenerațional axat pe educația privind schimbările climatice
Obiective	Scopul acestei sesiuni este de a concepe un plan de acțiune S.M.A.R.T. pentru alinierea consolidării capacităților în domeniul schimbărilor climatice cu proiectele intergenerationale.		
Materiale necesare	● Caiet de notițe sau document digital pentru luarea de notițe și planificare. ● Acces la internet pentru cercetarea resurselor privind educația în domeniul schimbărilor climatice (cărți, bloguri, articole, site-uri web). ● Caiet de notițe și markere, pixuri (pentru implementarea offline)		

Instrucțiuni pas cu pas

Pasul 1: Stabiliți în mod clar scopul sau ținta pe care intenționați să o atingeți prin intermediul proiectului dvs. intergenerațional privind schimbările climatice, asigurându-vă că acesta este specific, măsurabil, realizabil, realist și limitat în timp (S.M.A.RT.). Identificați disciplinele curriculare care pot susține un proiect intergenerațional privind schimbările climatice.

Pasul 2: Folosiți următorul model de plan de acțiune pentru obiective S.M.A.R.T. pentru a aranja etapele, a stabili prioritățile și a urmări progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivului dumneavoastră. Descărcați mai multe șabloane de plan de acțiune editabile și imprimabile pentru a vă ajuta în crearea planului dvs. de acțiune urmând link-ul.

Obiectiv inițial	- Scrieți aici obiectivul dumneavoastră (de exemplu: Ce rezultate ale învățării vreau să obțin? Să reduc la minimum risipa de alimente în comunitatea școlară)
S Specific	- Obiectivul dvs. trebuie să fie bine definit, detaliat și clar (de exemplu, să vizeze acțiuni specifice care să fie întreprinse pentru a reduce la minimum risipa de alimente în comunitatea școlară, cum ar fi compostarea, grădinile comunitare etc.).
M Măsurabil	Este obiectivul dumneavoastră măsurabil (atât calitativ, cât și cantitativ)? Ar trebui să vă puteți da seama când vă atingeți obiectivul.
A Realizabil	Puteți să vă atingeți obiectivul, ținând cont de timpul, competențele și resursele financiare de care dispuneți? Identificați resursele necesare pentru a finaliza în mod eficient fiecare etapă, inclusiv instrumente, echipamente și personal (de exemplu, o grădină în cadrul școlii, culturi, echipamente pentru compostare, implicarea altor colegi etc.).
	Este obiectivul dvs. realizabil în mod realist în intervalul de timp dat și cu resursele disponibile?

	R Realistic	
	T În timp util	Stabiliți o dată de început și de sfârșit pentru obiectivul dumneavoastră. Stabiliți limite de timp pentru fiecare etapă și stabiliți un termen general pentru atingerea obiectivului (de exemplu, un semestru, un an școlar)
		Data de începere: _____ Finish Date_____
	Obiectiv SMART	Revizuiți-vă obiectivul pe baza răspunsurilor la întrebările de mai sus.

8. REFERINȚE

Anderson, A. (2012). Educația privind schimbările climatice pentru atenuare și adaptare. *Journal of Education for Sustainable Development, 6*(2), 191-206.

Boström, A. K. (2014). Învățarea intergenerațională și capitalul social. În *Learning across generations in Europe: Contemporary issues in older adult education* (pp. 191-201). Brill.

Bressler, J., Henkin, N. Z., & Adler, M. (2005). *Conectarea generațiilor, consolidarea comunităților: A Toolkit for Intergenerational Program Planners (Un set de instrumente pentru planificatorii de programe intergeneraționale): Manual*. Philadelphia, PA: Temple University Center for Intergenerational Learning.

Proiect Erasmus+: *Consolidarea învățării pe tot parcursul vieții prin învățarea între generații*. (2023). Cofinanțat de UE. Disponibil la: https://uni-foundation.eu/uploads/2023_E+60_Enhancing%20lifelong%20learning%20through%20intergenerational%20learning.pdf

Proiect Erasmus+: *Școli prietenoase cu planeta* (n.red.). Cofinanțat de UE. Disponibil la: https://www.planetfriendlyschools.eu/project-partners

Generații care lucrează împreună (2013). *Generații care lucrează împreună: Learning Through Intergenerational Practice.* Disponibil la: https://generationsworkingtogether.org/downloads/5252d276ca45a-GWT%20brochure%20FINAL.pdf

Gibbons, S. (2018). Cartografierea empatiei: Primul pas în Design Thinking. Disponibil la: https://www.nngroup.com/articles/empathy-mapping/

Homan, A. C. (2019). Confruntarea cu diversitatea în grupurile de lucru: Prevenirea problemelor și promovarea potențialului. *Compasul psihologiei sociale și de personalitate, 13*(5)

Intergenerational Activities Sourcebook (n.red.). Colegiul de Științe Agricole PennState. Disponibil la: file:///C:/Users/USER/Downloads/IG%20Activities%20Sourcebook-2022~1%20(1).pdf

Kaplan, M. (1994). *Unul lângă altul: Explorarea cartierului prin activități intergeneraționale*. San Francisco: MIG Communications.

Kaplan, M. S. (2001). *Programe intergeneraționale bazate pe școală*. Hamburg,, Germania: Institutul UNESCO pentru Educație.

Kim, S. J., și Lee, N. (2016, iunie). Construirea echipei pentru un mediu de învățare colaborativă în educația în construcții. În *2016 ASEE Annual Conference & Exposition*.

Li, Y., Gong, Y., Burmeister, A., Wang, M., Alterman, V., Alonso, A., & Robinson, S. (2021). Valorificarea diversității de vârstă pentru performanța organizațională: O perspectivă a capitalului intelectual. *Journal of Applied Psychology, 106*(1), 71-91.

Nye, S., & Williams, J. (2022). Predarea așteptărilor din clasă prin activități de învățare prin cooperare. *Strategii, 35*(1), 3-9.

Radzi, S. N. F., Osman, K., & Mohd Said, M. N. (2022). Progresul către cetățenia globală și o națiune durabilă: Pilonii educației și acțiunilor privind schimbările climatice. *Sustenabilitate, 14*(9), 5163.

Reeves, T. C., & Oh, E. (2008). *Diferențe între generații. Manual de cercetare în domeniul comunicării și tehnologiei educaționale*, 295-303.

Rupčić, N. (2018). Învățarea intergenerațională și transferul de cunoștințe-provocări și oportunități. *The Learning Organization, 25*(2), 135-142.

Salas, E., Reyes, D. L., & McDaniel, S. H. (2018). Știința muncii în echipă: Progrese, reflecții și drumul de urmat. *American Psychologist, 73*(4), 593-600.

Sandri, O. J. (2013). Explorarea rolului și a valorii creativității în educația pentru durabilitate. *Environmental Education Research, 19*(6), 765-778.
Shepardson, D. P., Roychoudhury, A. și Hirsch, A. S. (2017). *Predarea și învățarea despre schimbările climatice.* Londra: Routledge.

Sterling, S., Glasser, H., Rieckmann, M. și Warwick, P. (2017). Capitolul 10 "More than scaling up" (Mai mult decât extinderea): o anchetă critică și practică privind operaționalizarea competențelor de sustenabilitate. In *Envisioning futures for environmental and sustainability education* (pp. 681-700). Wageningen Academic Publishers.

Stevenson, R. B., Nicholls, J., & Whitehouse, H. (2017). Ce este educația privind schimbările climatice? *Curriculum Perspectives, 37*, 67-71.

Thomas Isaac (2019). Educația privind schimbările climatice | TEDxSouthFayetteHS. Disponibil la: https://www.youtube.com/watch?v=gYfDAIy0-So

Twenge, J. M. (2017). *Generation Me: Why Today's Young Americans Are More Confident, Assertive, Entitled--And More Miserable Than Ever Before*. Tantor Media.

Organizația Națiunilor Unite (O.N.U.) (n.red.). Ce sunt schimbările climatice? Disponibil la: https://www.un.org/en/climatechange/what-is-climate-change

Organizația Națiunilor Unite (O.N.U.) (n.red.). Cauzele și efectele schimbărilor climatice. Disponibil la: https://www.un.org/en/climatechange/science/causes-effects-climate-change

Vaughter, P. (2016). *Educația privind schimbările climatice: De la gândirea critică la acțiunea critică*.

Green Generations: Combaterea schimbărilor climatice prin învățare intergenerațională

Cofinanțat de Uniunea Europeană

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate sunt însă numai ale autorilor și nu reflectă în mod necesar cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.
Numărul proiectului: 2022-1-FR01-KA220-SCH-000085830

CC BY SA